

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA Bdl Regele Ferdinand No. 5. A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA, hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR: CQNST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 8 după amiază

Note zilnice

In sfârșit!

E vorba — in sfârșit! — să se facă ceva pentru cartierul bătut de Dumnezeu al ceferiștilor arădani, pentru biata Grădiște.

S'a întâmplat în sfârșit istoricul eveniment: după opt luni de când conduce acest nefericit oraș, președintele comisiei interimare a catadixit să meargă în cel mai bătut de Dumnezeu cartier, să-i vadă nevoile, și apoi să se pronunțe:

— „Vă facem tot! Aveți până la toamnă școală, străzi ca lumea, apeduct, minus viaductul!”

Să ncrestăm evenimentul în grindă, nu pentru că d. dr. Ursu a făgăduit ce a făgăduit, ci numai pentru că s'a îndurat în sfârșit să și ostenească picioarele și să-și strice mbrăcăminte prin hărtoapele și prin noroiul Grădiștei.

Prin urmare: D. dr. Ursu s'a legătuț de față cu stăpânul său, că va face treabă în Grădiște, ba a mai adaos, că va face treabă și în celelalte cartiere.

Ei, bine! Să și-o nsemne, căci noi și obștea arădană am încrestat-o:

Azi e 20 Iulie, ziua sfântă a celui care dă cu trănete. Și Sintilie n'are să uite și n'are să ierte, dacă la toamnă Grădiștea va fi tot fără nicio școală românească ca astăzi, și dacă ulițele-i vor fi tot ce sunt acum: infecție prin care nu se poate străbate dela un vecin la altul.

Președintele comisiei interimare a Aradului are prea multe de ispășit, începând cu chestia Kauffmann și terminând cu aiialtă a lui Barabás, ca să-și poată nchipui că după ce și-a bătut joc în fel și chip de românii acestui oraș, își mai poate permite și să facă promisiuni de față cu stăpânul-so, pe cari apoi să nu le împlinescă.

S'a făcut în sfârșit lumină și în chestia aia cu tineretul partidului maghiar.

Serviciul de siguranță s'a pomenit, urmărind pe niște comuniști notorii, că-i află tocmai la sediul partidului maghiar, păzit precum se știe de sergenți de stradă.

Nici că se putea, firește, mai bun adăpost pentru niște uneltitori comuniști! Un local de partid reacționar, păzit în contra eventualităților neplăcute de inșiși gardienii poliției.

Dar cum iese din porcăria asta partidul maghiar! Asta-i deocamdată singurul lucru ce interesează. Și ce zic de-asemena aliași electorali, oamenii guvernului?

Sau vom asista iarăși la o mușamalizare de felul celei de-acum vreo 7-8 ani din săcuime, când partidul maghiar a fost prins de-asemena inflanranți de uneltire cu comuniști, și a fost iertat de guvern ca ntotdeauna?!

Alt în sfârșit. In sfârșit, d. Zima a ajuns și d-sa să-și dea seama, că „limba statului, limba slujbii, trebuie s'o știe fiecare slujbaș”.

O spune în editorialul de astăzi al drăcoasei sale „Erdélyi Hirlap”.

Dar nu de geaba-i decorat d. Zima de statul român. Căci e și-ret nevoie mare acest reneșat din mamă româncă și din toată slovac: cu o buză d-sa spune una, cu alta, în aceeași frază, spune contrarul.

D. Zima e de acord deci că „limba statului, limba slujbii, trebuie s'o știe fiecare slujbaș”, și adăugă în aceeași frază încă o concesie: dumnealui înțelege chiar, „ca deplina cunoaștere a limbii să fie condiția de căpetenie la angajările de funcționari publici...”

Deștept și tare îngăduitor băiat domnul Zima acesta. Al naibii de deștept și de îngăduitor! Iar șmecheria aceasta de cotoi bătrân vrea să fie o pledoarie. O pledoarie pentru slujbașii minoritari supuși acum la examene de limba română.

D. Zima ne roagă frumos — a ajuns să se roagă frumos! — ca să nu cerem același lucru ce se cere la noile angajări, funcționarilor bătrâni, cari, săracii, se tot trudesc de 15-16 ani să nvețe limba valahă, dar dacă nu pot, nu pot.

Milogeala cotoiască a d-lui Zima, amestecată cu afirmații despre strălucitele, indispensabile calități de slujbași ale celor condamnați pentru că nu știu nici astăzi românește, ar fi — hai să zicem — acceptabilă, dacă mie-lușei d-lui Zima n'ar fi lupi cu colți și cu ghiare. Dar, după atâtea sumedenii de dovezi ce le-au dat că nu se m'pacă nu cu limba ci cu nația românească, cu statul român, și că abia așteaptă momentul să-i dea acestui stat la mir, orice considerată pe baza cărora lupii aceștia să continue a lua pâinea dela gura intelectualilor români rămași din cauza minoritarilor

(Continuare în pagina IV-a).

Tichia de margaritar a chelului: cartier de vile

Starea mizerabilă în care se găesc cartierele marginase ale Aradului e cunoscută. Incepând cu Grădiște și continuând cu Micăla, Pârneava, Gai, Șega, Bujac și Cheheci, toate sunt lăsate în grija Domnului, fără lumină electrică, fără apă, fără canalizare, fără șanțuri pe unde să se scurgă apa ploilor.

Străzile sunt pline de gropi nepavate și nepetruite, astfel că vara locuitorii sunt înecați de praf, primăvara și toamna de apă și noroi. Și aceasta nu de acum, ci de un lung șir de ani. Nu știu cum, dar aceste cartiere au fost sistematic lăsate în părăsire de către părinții de eri și de azi ai orașului.

Lucrul acesta poate n'ar scandaliza lumea într'o măsură așa mare, dacă în acest timp, »părinții« orașului ar fi făcut vre-o treabă serioasă. Dar n'au făcut nimic. In permanență s'au ocupat de afaceri de teapa cărămizilor, de alte chestiuni tot așa de breze.

Cea mai brează din aceste chestiuni, este însă chestia cartierului de vile. A apărut prima dată — dacă nu ne înșelăm — sub primariatul d-lui dr. Luțai, a renăscut apoi sub cel al d-lui dr. Radu. Sub primariatul lui nenea »Cărămida« chestiunea a fost reluată cu mai multă intensitate, dar forța împrejurărilor a făcut să nu se facă nimic. Acum, problema cartierului de vile a venit iarăși în discuție. Se pare că acum se va insista mai mult asupra ei, deoarece între timp au fost ample desbateri și, ni se pare, chiar și studii asupra posibilității de transformare a Aradului în stațiune balneară. Pentru așa ceva, crearea unui cartier de vile în locul actualei cetăți, era tare potrivită. Potrivită nu numai pentru „estetica“ centrală a orașului — că ce de pe margine... — dar și pentru anumite pungi.

Căci, ușor își poate închipui oricine ce pepinieră de afaceri veroase ar fi crearea cartierului de vile! Primele afaceri ar începe cu dărâmarea actualei cetăți. Achiziționarea și transportul cărămizilor vechi, ce prilejuri minunate de

concesionări și subconcesionări ar fi (Spunem dărâmarea actualei cetăți pentru că s'ar putea face cartierul de vile și fără dărâmarea cetății, dar trompetele soldaților din cetate ar supăra urechile boerilor din vile.) Nu mai pomenim de parcelarea și distribuirea loturilor, pentru că la ele n'ar putea ajunge decât cei cu buzunarul doldora de

franci sau oamenii de casă ai puternicilor zilei. Celelalte afaceri mai mărunte nu le înșirăm. Natural, că toată afacerea cartierului de vile ar fi finanțată de Primărie. Și aceasta în timp ce cartierele marginase și românești sunt lăsate în părăsire.

Curat tichia de mărgăritar a chelului. Radu Baltag.

Asociația învățătorilor din Storojineț la Arad

Inturneul său prin Ardeal și Banat, Asociația învățătorilor din Storojineț (Bucovina) va sosi luni, în 23 Iulie, la orele 14.30, la Arad. Din partea Asociației învățătorilor din județul Arad li se va face în gară o primire grandioasă, întâmpinându-i la sosire cu corul „Doina Crișanei”.

Frații bucovineni vor fi găzduiți în Casa Învățătorilor din Arad.

Concertul dela Palatul Cultural

Oaspeții noștri vor cerceta la Arad mai multe întreprinderi industriale și instituțiile culturale, iar în seara zilei la orele 9, frații bucovineni vor da un mare concert în sala Palatului Cultural, cu următorul program:

Cuvânt de deschidere, rostit de d. I. Gherman, președintele Asociației inv. din Storojineț. Al. Zavulovici: „Deviza învățătorilor”, cor mixt. I. Vidu: „Osana Tie Rege”. Gh. Coșbuc — Recitare — d-șoara Ilinț, inv. Din opere: Bas solo, de d. Starosciuc, inv.

C. Porumbescu: Serenadă, cor mixt.

Al. Zavulovici: Salutul Armatei Române, cor mixt.

Căpriță Leana — Frunza-î verde — cor mixt.

Goga-Militaru — Recitari — de d-șoara Ilinț, inv.

Cântece populare, bas solo, de d. Starosciuc, inv.

T. Popoviciu: Toarce lele.

Gh. Muzicescu — din concert religios — cor mixt.

S. Drăgoiu — Doina.

E. Mandievschi — Lăcrămi-oare.

I. Strauss — Dunărea albastră — cor mixt cu acompaniament de pian.

Corul e dirijat de d. Iosif Săhleanu, inv. Prețul de intrare: Stal I 30 lei, stal II 20 lei, Balcon 10 lei; pentru elevi 5 lei.

Apelul învățătorilor arădani

Învățătorii din Arad roagă publicul din Arad și îndeosebi pe d-nii ofițeri și funcționari originari din Bucovina, să binevoiască a participa la întâmpinarea fraților bucovineni, precum și la manifestarea culturală de luni

seara, ca să se ducă vestea despre dragostea cu care se întâlnesc frații români din Bucovina și Crișana, cari au stat izolați în cele două colțuri ale țării atâta timp.

Să facem ca zilele de luni 23 și marți 24 Iulie, să fie momente de bucurie și frăție adevărată românească.

Delegat al Asoc. inv. din Arad, Sabin Mihuțiu, inv.

Incetează greva dela San-Francisco?

Posturile de radio au anunțat azi la amiază că centrala sindicatelor muncitorești din San-Francisco a hotărât încetarea grevei. Se prevede că muncitorii dela docuri vor continua greva.

Până acum sunt arestați 1300 de comuniști. Judecarea lor va zăbovi, pentru că să nu atâțe spiritele. Sindicatele comuniste au aderat la hotărârea d'a nceța greva numai cu condiția că se va da iertare arestaților.

Furtună cumplită în Bucovina, Basarabia și Oltenia

— 10 oameni omoriți de trănzet —

Arătăm în altă parte a ziarului nostru, că potopul ce s'a abătut în ultimele două zile asupra Poloniei, s'a continuat până n Moldova, pricinuind mari inundații.

Știri din Bucovina ne vestesc că puhoaietele au făcut pagube uriașe și în regiunile Cernăuți, Storojineț și Câmpulung. Rupele de nori din Bucovina au fost cu mult mai mari decât din Moldova.

In Basarabia a fost deasemenea o rupere de nori. La Cetatea Albă au murit de trănzet trei oameni.

O furtună cu mari descărcări electrice s'a abătut ieri după amiază asupra Olteniei și n special asupra regiunii Craiovei. Într'un sat de lângă Craiova au murit de trănzet șapte lucrători, cari se refugiaseră sub un copac.

De toate și amestecate...

Germania se apropie de dictatura militară

— Spre restaurarea Hohenzollernilor? —

Din Berlin se anunță că în cercurile oficiale a circulat o listă a noului guvern german. În această listă militarii ocupă locurile importante. Cercurile autorizate asigură deasemenea că grupările conservatoare consideră starea guvernului actual ca un provizorat de o foarte scurtă durată. În aceste grupări se pregătește aproape deschis un regim de dictatură militară, care va avea misiunea de a ajunge la restaurarea dinastiei von Hohenzollern pe tronul Germaniei.

Germania nu recunoaște ca definitive frontierele către Polonia

Din Berlin se anunță, că ministerul de externe german vrea să notifice Angliei și Franței că nu poate adera la pactul oriental decât dacă i se îndeplinesc următoarele condiții: 1) Franța, împreună cu celelalte mari puteri, să lămuirească ce înțelege sub acordarea dreptului egal de înarmări

restaurarea dinastiei von Hohenzollern pe tronul Germaniei. În legătură cu aceste știri se confirmă că la descinderea făcută la vicecancelarul von Papen, a fost găsită o corespondență secretă, din care reiese că vicecancelarul german von Papen și vice-cancelarul austriac von Fey au tratat chestiunea înființării „unui imperiu sfânt al poporului german”, compus din Germania și Austria.

2) să precizeze că frontierele dela răsărit ale Germaniei și în special coridorul dela Danzig nu sunt recunoscute de guvernul din Berlin ca definitiv stabilite.

Germania cere să i se îngăduie obținerea revizuirii frontierelor dinspre Polonia pe cale de tratative amicale.

Importante modificări în structura statului

— Ce vor prevedea noua constituție și organizarea administrativă —

Sosirea d-lui Tătărescu în țară este legată de importante evenimente politice interne. După ce d. Tătărescu va informa pe Suveran asupra călătoriei făcute în străinătate vor avea loc o serie de consilii de miniștri.

În aceste consilii de miniștri se va examina: a) modificarea Constituției prin decret-lege; b) altă organizare administrativă a țării și c) noua lege electorală.

Modificarea administrativă a țării

În ce privește noua organizare administrativă se dă ca sigură o simțitoare reducere a județelor; la fiecare județ apoi va figura câte un prefect administrativ numit inamovibil, care deci nu va putea fi schimbat odată cu venirea altui regim.

Regimurile politice vor avea dreptul să numească pe lângă prefectura fiecărui județ un comisar al guvernului, care va face legătură între guvern și prefectul administrativ.

Ce va prevedea noua Constituție

Asupra celor ce vor fi cuprinse în legea electorală, n'a transpirat nimic.

In schimb, în noua consti-

tuție se afirmă că se va prevedea o reducere a numărului deputaților și se va da o altă structură maturului corp.

În vederea acestui fapt Suveranul va consulta pe șefii de partide deoarece vrea să realizeze în legătură cu aceste importante modificări în viața administrativă și constituțională a statului consensul unanim al partidelor.

Dealtfel Regele, în legătură cu modificarea Constituției, se află oficial în posesia punctelor de vedere ale d-lor Ion Mihalache, mareșal Averescu, C. Argetoianu și Octavian Goga.

Cercetaș mușcat de vipere

Brașov, 20. — Tânărul profesor Atanasiu, conducătorul taberei cercetășești din Poiana Brașovului, a fost mușcat de o viperă pe când făcea o excursie cu elevii săi.

Transportat la spital i s'au dat imediate îngrijiri. Starea lui este totuși gravă.

Intre liberali și național-tărăniști

Președintele organizației județene a partidului național-tărănesc, din județul Arad, a primit următoarea cerere:

Domnule Președinte,

Subsemnatul Ștefan Simion, consilier județean, domiciliat în Cuied, fost membru al partidului liberal din org. Arad, văzând modul josnic în care sunt tratați țărani în partidul liberal și cum sunt batjocoriți acei țărani idealisti, cari luptă pentru idealul țărănesc, am onoare a vă ruga să binevoiți a mă înscrie în organizația partidului național-tărănesc, ce cu onoare conduceți. Vă asigur d-le președinte, că acest gest al meu, e determinat numai din purul idealism ce mă călăuzește și vă promit că voi fi cel mai devotat membru al partidului d-voastră.

Primiți d-le președinte asigurările înaltei stime și a deosebitului respect ce vă păstrez. Arad, la 17. VII. 1934.

(ss) Ștefan Simion

Arestarea unui președinte de organizație georgistă

București, 20. — Președintele organizației georgiste a județului Bălți din Basarabia, d. G. Vrancea, a fost arestat pentru lèse-majestate și pentru agitație anticonstituțională.

Știrea aceasta a produs mare frământare în partidul georgist. Din cercurile georgiste se afirmă, că-i vorba de o război a liberalilor basarabeni, pricinuită de cuceririle ce le-a făcut în Basarabia în vremea din urmă partidul d-lui Gheorghe Brătianu.

Agravarea crizei economice în Germania

Ministerul Economiei a ordonat prohibirea vânzării de cauciucuri pentru automobile până la 1 August și recensământul tuturor cauciucurilor din magazine și fabrici, fiind obligatorie declararea lor până în ziua de 20 Iulie. Măsura indică criza materiilor prime și cum observă corespondentul agenției „Havas”, apelul d-lui Hitler la genialitatea chimiștilor germani nu a dat încă rezultate pozitive, căci materiile prime încep să lipsească total din cauza restricțiunilor la de-vize, iar cauciucul sintetic încă nu este posibil de fabricat de azi până mâine.

Spargere

Dl. Klein Alexandru, domiciliat în str. Mărășești nr. 23, a reclamat poliției că indivizi necunoscuți, înarmați cu chei false, au pătruns în noaptea de 18—19 I. c. în prăvălia sa din Str. Moise Nicoară nr. 4, furând diferite mărfuri, în valoare de 12.821 lei. Poliția a găsit la fața locului urme de ghețe cu tocure „Palma” și un capăt de țigară de foi. E de remarcat, că acesta este al doilea furt la această firmă săvârșit în aceleași împrejurări. Prăvălia era asigurată. Datorită „cărților de vizită” lăsate de hoști, poliția crede că în curând îi va prinde.

S'a sinucis un preot

Un preot din Turnu-Severin Ion Peulescu, și-a pus ieri capăt zilelor din cauza unei boli incurabile.

Inșelăciune

D-na Câmpeanu Ana, domiciliată în Arad, str. Lahovary No. 16, a reclamat poliției pe țigancă Lakatos Elena din str. Abatorului 31 pentru că a înșelat-o cu diferite obiecte casnice în valoare de 860 lei, sub motiv că-i ghicește și-i aduce noroc în căsnicie. Țigancă a fost arestată.

D. Mironescu a plecat în străinătate

București, 20. — D. G. G. Mironescu a plecat ieri la Lido pentru a se odihni. D-sa lipsește din țară șase săptămâni.

Nenorocire

Locuitorul Drăucean Alexandru, domiciliat în Arad-Micăleca, str. Junilor No. 19, a anunțat poliției tragica nenorocire întâmplată eri fetiței sale Florica în etate de 2 ani și jumătate. În timp ce mama fetiței era la stradă să hrănească hoarale, fetița a rămas în curte să se joace. Reîntorcându-se dela stradă și văzând că fetița nu este în curte, și căutându-o peste tot locul, a aflat-o moartă într-o groapă de var, care era în curte. Dând alarma, imediat au sosit vecinele cari au rămas îngrozite la vederea acestui spectacol.

Neexistând bănueli, parchetul a autorizat înmormântarea micutei victime, moartă în împrejurări așa tragice.

Populația ruteană din Podcarpatschi Rus (Cehoslovacia) cere alipirea la România

Sighet. — Zilele trecute s'au adunat în fața preturii din Teceu, târgușor cehoslovac vecin cu noi, Verhovina, demonstrând în mod sgpmotos pentru faptul, că fiind șomeri și lipsiți de porumb, sunt expuși să moară de foame. Primpretorul Coșein a reușit să liniștească mulțimea agitată cu ajutorul jandarmilor și a organelor din garda financiară, după ce le-a promis, că se va îngriji ca și ei să primească porumb cu preț redus și în calitate bună cum e cazul dincolo de Tisa, adică în România. Interesante sunt declarațiile date cu această ocazie de către țărani ruteni, care au cerut ca ținutul lor, care odinioară făcea parte din județul Maramureș, să fie alipit la Maramureșul Românesc, adică să fie reintregit Maramureșul istoric.

Această cerere care a fost exprimată și cu alte ocazii e cu atât mai semnificativă cu cât se apropie termenul plebiscitului hotărât pentru această regiune de tratatele de pace dela Versailles pentru anul viitor.

Cehii tăgăduesc însă existența hotărârii unui astfel de plebiscit la încheierea păcii, afirmând că această Rusie subcarpatină le-a fost lor atribuită fără nici o condițiune și pe veci.

Cinematograful

CENTRAL

Programul de azi!

Trei nopți de dragoste

Nancy Carroll, Cary Grant

Reprezentările la orele 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Repriză!

Craii dela Maxim

Lee Parry, Leo Schlesak, Ioh. Riemann, Oskar Karlweis

Reprezentările la orele 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi, program de repriză!
La orele 7.15, și 9.15.

Acoperiș deschis!
Sala plăcut răcorită!

Cel mai frumos film cu cântece și aventuri al artistului

Don Jose Mojica Melodia interzisă

Aviz

Se aduce la cunoștința onor. public că în administrația poștelor există „Serviciul abonamentelor la ziare și reviste, interne și externe prin poștă”. Avantajele abonamentelor prin poștă sunt:

Scutirea trimiterii banilor prin mandat postal și orice corespondență cu administrația ziarelor.

Informațiuni se pot lua dela acest oficiu în zilele de lucru între orele 8—12, 16—19 la serviciul casieriei.

Dirigintele of. P. P. T.
Reșed. jud.
Al. Furnică

Furt

Locuitorul Costea Gheorghe născut și domiciliat în Radna, jud. Arad, a reclamat poliției că în timp ce era la restaurantul „Cocoșul Verde” din Arad, a fost scos de un necunoscut din restaurant și dus acasă. După ce a adormit, necunoscutul i-a furat portofelul cu suma de 1300 lei și diferite acte. Poliția e pe urmele hoțului.

Copii loviți de trăsnet în Bihor

Oradea. — Copiii Gheorghe Erdes și Florica Cicotaș din comuna Cheri (Bihor) s'au dus ieri în pădure să adune bureți, pentru a-i aduce apoi la târg să-i vândă. În pădure au fost surprinși însă de o furtună cu descărcări electrice și copiii s'au acuns la tulpina unui arbore care părea mai stufos. În momentul următor arborele a fost lovit de trăsnet și ambii copii au fost carbonizați complet.

Cetiți „ECOUL”

In ziua de 23 resp. 25 Iulie încep
Cursurile de pregătire pentru Bacalaureat
Cursurile de pregătire pentru examenele de primire la Politehnică
Cursurile de pregătire pentru examenele de admitere în cl. I și V

Durata de 2 luni resp. 1 lună și jumătate
— Cursuri zilnice între orele 8—13. —

Profesori de specialitate

Informațiuni și înscrieri la

Librăria „Concordia”

ARAD, Strada Eminescu.

MARE TRANSFORMARE

GRĂDINĂ de VARĂ
RESTAURANT
BAR la**MADAR Cabaret**
(PĂSĂROD)

Inceputul seara la 10 jum. Deschis până'n zori. Prețuri ieftine. Muzica de jazz și țigănească. — Bucătărie caldă până dimineață

**D. Iunian acuzat că a luat
3 milioane dela Skoda**

— Răspunsul d-lui Gr. Iunian —

București, 20. — (Dela corespondentul nostru). Eri dimineață comisia de anchetă parlamentară în afacerea Skoda a fost teatrul unui nou și senzațional incident.

A fost audiat d. Virgil Madgearu, care în cursul depoziției făcute în fața comisiei de anchetă parlamentară — la un moment dat — a afirmat că pe lista celor cari s'au înfruntat cu bani dela uzinele Skoda figurează și d. Gr. Iunian cu suma de trei milioane lei. Fostul ministru de finanțe a declarat că ține dovada la dispoziția comisiei de anchetă.

A izbucnit scandalul. Pe un ton extrem de vehement d. Gr. Iunian a protestat contestând cele afirmate de d. Madgearu. Unul dintre membrii comisiei au luat apărarea d-lui Iunian D. Alex. Pop a trebuit să suspende ședința, după ce a rugat pe d. Madgearu să se retragă.

La redeschidere, d. Armand Călinescu a cerut să examineze dacă nu este cazul ca d. Gr. Iunian să fie înlăturat dintre anchetatori, ca unul care a fost salariatul Skodei.

D. Gr. Iunian a protestat din nou, a cerut ca d. Madgearu să fie obligat a face dovada afirmațiilor sale și a arătat că numele d-sale nu figurează pe lista obținută de d-nii Mirto și Tilea dela centrala Skoda din Praga.

După animate discuții, comisiunea a hotărât să se procedeze la o confruntare între d-nii Madgearu, Mirto și Tilea pentru a se putea stabili adevărul.

Cum s'a produs scandalul?

Mai sus am rezumat scandalul dela comisia de anchetă parlamentară în chestia Skoda. Publicăm mai jos partea ședinței în care s'a produs scandalul:

În cadrul ședinței de eri dimineață a anchetei „Skoda“, d. Virgil Madgearu a arătat că atunci când d-nii Mirto și Tilea s'au întors dela Praga, a aflat următoarele cu privire la lista „Palaelibus“:

In tabloul pe care l-a dat d. Loewenstein erau două categorii de posturi:

1) Posturi precizate;
2) Un post de 11 milioane și un al treilea în dreptul căruia era explicația: „Am dat lămuriri ample asupra acestui punct d-lor Mirto și Tilea“.

— Dnii Tilea și Mirto — în special d. Tilea, — mi-au comunicat în două rânduri că între avocați se găsește și d. Iunian, cu suma de trei milioane.

D. Tilea a informat despre acest lucru pe d. Mihailache și l-am auzit apoi la președinția Consiliului, în ultima zi a plecării guvernului. Erau de față mai mulți membri ai guvernului.

D. Valer Pop: Afirmatia dvs. este foarte gravă. Vă reamintiți precis acest lucru?

D. Madgearu spune că își reamintește exact, și suma.

— Dacă într'o chestiune de apărare națională se poate găsi cineva care să profite, acela trebuie să fie descoperit și împușcat.

D. Valer Pop subliniază că comisiunea să meargă până'n pânzele albe și să descopere adevărul.

D-sa hotărăște cu consimțământul d-lui Iunian, ca după amiază să fie chemați d-nii Mirto și Tilea, să elucideze imediat chestiunea.

D. Iunian: Sentimentul îl apreciem noi și îl cunoaștem dinainte pentru că ați avut un alt membru al partidului (d. Iunian se adresează d-lui Madgearu. N. N.) membru al acestei comisii care a mers din om în om în comisie ca să răspândească această infamie.

D. Armand Călinescu spune că acest lucru este absolut exact, însă d-sa a cerut din prima zi când s'a constituit comisia ca în compunerea biroului să nu fi intrat persoane cari să fi avut legături mai apropiate sau mai depărtate, cu Skoda. În concluzie spune că s'a mărginit numai să comenteze cu câțiva prieteni dispozițiile făcute înaintea comisiei.

D. Madgearu este rugat să părăsească sala.

D. Gr. Iunian spune că s'au făcut demersuri ca d-sa să nu intre în comisiune.

— Vă supără prezența mea în comisiune. Vă înțeleg și vă cred.

„Vă e teamă că prezența mea ar putea să însemne o lipsă de obiectivitate?”

În numele cărui client vorbiți?

C. Armand Călinescu: Eu nu am avut client în această afacere.

D. Iunian: Aveți clienți permanenți pe toți acei cari au activat în această afacere. Nu sunteți în această comisiune decât să-i părați cu tenacitate și cu o lipsă mai mult de cât o delicatețe.

Spune că d-sa nu a fost avocatul lui Seletzky, ci a fost consultat de uzinele Skoda, prin Seletzky, însă nu a luat onorar.

Vă provoc la un lucru și pe dvs. și pe toți.

Să mergeți la controlul

averilor. Voi merge și eu. Și să se constate toți miniștrii dvs. din ce trăiesc. Eu voi cere comisiei ca pentru unii dintre miniștrii, mai ales pentru cei cari au lucrat în acest contract, dacă nu vom ajunge la un rezultat, să sesizăm comisia de control a averilor. Dacă nu au furat dela Skoda, de unde au furat?

Comisiunea a hotărât, în urma cererii d-lui Iunian, să fie citat spre audiere și d. Loewenstein, pentru a se putea lămurii chestiunea onorariului.

**Suveranul va merge
în Septembrie la Paris**

La Paris primul ministru a declarat ziaristilor că M. S. Regele Carol va merge la Paris în Septembrie sau Octombrie. Data precisă nu e încă fixată.

**Ziarist maghiar
expulzat din Iugoslavia**

Autoritățile iugoslave din Capovaț au expulzat din Iugoslavia pe ziaristul maghiar Feled Lajos, care locuia în acel oraș sub nume fals, prezentându-se ca negustor.

**D. Vaida va fi audiat
în chestia Skoda**

D. Vaida va sosi în Capitală la sfârșitul acestei săptămâni.

După informațiile căpătate din cercurile bine informate, d-sa va cere, întrucât nu a fost citat, să depună în comisia pentru instruirea afacerii Skoda.

**La Orade făina și
pâinea nu vor avea
prețuri maximale**

Orade. — Ministerul de interne a trimis o circulară tuturor prefecturilor de județ, anunțând că de comun acord cu ministerul de comerț și industrie, s'a adus o hotărâre referitor la desfacerea pâinei de grâu și seară. Ministerul interzice cu desăvârșire amestecarea făinei de grâu și de seară cu alte făini și îndrumă prefecturile să ia cele mai severe măsuri pentru reprimarea speculei ilicite, ce s'ar încerca a se face cu făina. Ministerul nu fixează prețuri maximale a făinei și pâinei, lăsând comerțul liber, ca prețurile să se formeze prin concurență.

**In America este
revoluție, nu grevă**

Prelungirea grevei generale ar putea ridica opinia publică împotriva sindicatelor. Totuși, în cursul zilei de eri greva generală s'a extins asupra mai multor centre industriale din suburbiile orașului San Francisco.

Situația la Portland continuă a fi confuză. Sunt temeri ca greva să fie declarată. Senatorul Wagner, care a fost numit mediator, nu a sosit încă. Conducătorii sindicatelor au amânat votul pentru declararea grevei generale, până la sosirea d-lui Wagner.

Din New York, se anunță: Ziarul „Times“, din Los Angeles, scrie că, la San Francisco, nu se desfășoară o simplă mișcare provocată de greviști, ci o revoluție comunistă.

Pe de altă parte, „Pravda“, oficiosul partidului comunist, comentând cele în tîmplă în Statele Unite, afirmă că evenimentele dela San Francisco, vor avea o dezastruoasă înrăurire asupra stării sociale din America, întrucât e vorba mai mult de o revoluție de cât de grevă.

Mari inundații în Polonia

— Ținuturi întregi acoperite de apă. — Sute de victime. — Orașe amenințate de apă —

Inundațiile din Polonia s'au transformat într'un adevărat dezastru. De un secol nu s'a pomenit în Polonia o asemenea catastrofă. Deși apele au inundat mii de kilometri pătrați, ploaia care cade încontinuu va spori încă și mai mult dezastrul.

Afluenții Vistulei cresc din oră în oră, amenințând Cracovia, care a ajuns centrul regiunilor inundate.

Linia ferată Cracovia—Lwow a fost întreruptă în mai multe puncte. Puhoele au distrus 14 poduri de cale ferată.

Situația este foarte critică în localitățile Nowy Sacz, Stary Sacz și Kroino Jașlo, cari au fost inundate. Aceste orașe sunt centrul industriei petrolifere și dispun de o populație de aproape 130.000 suflete.

Guvernul a trimis în regiunile inundate 50 de vagoane

de făină pentru ajutorarea sîmtrașilor cari n'au ce mânca.

Situația în regiunile inundate continuă să fie foarte gravă. Până în prezent 23 de districte din voievodatele Cracovia, Lwow și Kielce au fost inundate. Azi a început evacuarea populației din orașul Tarnow, amenințat să fie cuprins de puhoaiile de apă. Acțiunea de ajutorare este condusă personal de Președintele Consiliului.

Inundațiile din Sudul Poloniei n'au atins încă punctul lor culminant. La Tarnow situația devine din oră în oră tot mai critică, iar la Zakopane a început să se resimtă lipsa de alimente.

În Sud-Vest, inundațiile au cuprins și câmpurile de petrol dela Drohobycz. Cota Vistulei crește în fiecare oră cu câte 20 de centimetri.

**Viforul din Polonia a trecut
asupra Moldovei**

IAȘI. — Ingrozitoarele furturi cari au bătut în Polonia s'au lăsat apoi în Moldova, unde au produs mari pagube. La Iași a dărâmat mai multe clădiri și a făcut victime omenești. Linia ferată a fost deteriorată între Bacău și Bârlad, București-

Pașcani și București-Cernăuți, circulația făcându-se prin transbordare. La Huși a căzut în timpul nopții grindină de mărimea nucilor și a cauzat pagube enorme. Apele din Moldova s'au umflat și există temeri de mari inundații.

Primul-ministru sosește azi

București, 20. — D. G. Tătărescu, prim-ministru României, a părăsit aseară Parisul plecând în țară. D. ministru de finanțe Slăvescu va mai rămâne câteva zile la Paris în vederea definitivării tratatelor pe cari le duce acolo.

D. prim-ministru Tătărescu e așteptat să sosească azi di-

minează în Capitală. În cursul săptămânei viitoare dsa va convoca un consiliu de miniștri, în care va face un expozeu asupra vizitei la Paris, asupra întrevederilor ce le-a avut cu membrii guvernului francez și asupra tuturor problemelor interesând cele două țări.

**Măsuri pentru selecționarea
grâului de sămânță**

Ministerul agriculturii a primit din partea mai multor județe cereri de a li se acorda subvenții pentru selecționarea grâului de sămânță.

Ministerul a avizat prin direcțiunea agriculturii că subvențiile se vor acorda numai după cercetările făcute la fața locului și se vor subvenționa numai fermele cari produc seminte selecționate proporțional cu cantitatea vândută agricultorilor.

Pentru reușita acestui scop

statul ar urma să destineze suma necesară pentru cumpărarea a 200 selectoare, cari ar urma să fie instalate pe lângă cooperative, instituțiile Statului și chiar particulari.

Selectoarele și cu motoarele lor ar costa suma de 30 milioane lei.

Pentru regiunile unde nu se găsește grâu de sămânță Statul va acorda credite comerciale prin Banca Centrală Cooperativă.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-
MURI PE ÎNTREG GLOBUL

P. S. Sa Excrocovici a dispărut fără urmă

— Noi amănunte despre disgrătierea pretinsului episcop-mitropolit
dela Senteș. — Bolnav de nervi și de inimă rea —

— Nu numai fals episcop, ci și delapidator de
bani bisericești —

Budapesta, 18. — (Dela corespondentul nostru). — Strâns cu ușa, guvernul maghiar a trebuit, precum se știe, să se spele pe mâni ca Pilat din Pont, și s'anonțează că îl poate crede, că n'a avut niciodată nici în clin nici în mănec cu așa-zisul episcop-mitropolit Ștefan Excrocovici-Nemeth dela Senteș. Ca să-l creadă cineva, a catadicsit chiar să-l pedepsească pe excrococul cu mitră și cu jidoavcă: dojenindu-l în scris, dând ordin poliției din Senteș să-l judece pentru întrebuintăre de titlu fals, și punându-i în vedere că-l va pedepsi în viitor și mai drastic, cu maxima pedeapsă, dacă nu s'astâmpără ci-l va mai arde de mitră ortodoxă.

Caterisirea lui Excrocovici

Când v'am anunțat zilele trecute această disgrătiere a Maurului care și-a făcut datoria și acum poate să plece, nu știam un amănunt foarte prețios al chestiei Excrocovici, un amănunt care, probabil, a contribuit în mare măsură la disgrătierea excrococului.

S'a întâmplat anume, că episcopul sârbesc Zubkovic din Budapesta l-a caterisit săptămâna trecută pe Ștefan Nemeth și pe alți trei de feapa lui, interzicându-le să mai calce 'n vr'o biserică ortodoxă.

Sentința aceasta a episcopului sârbesc a provocat o ne mai pomenită agitație în rândurile celor 10-12 preoți de

felul lui Nemeth, cari se zbat de câțiva ani să maghiarizeze biserica ortodoxă și să-și facă astfel rost de brăie roșii. Dintre ziare, a sărit mai cu seamă asupra lui Zubkovic ziarul „Magyarság“, monitorul luptei pentru maghiarizarea bisericii ortodoxe. Citim în coloanele acestei gazete, că principala vină a caterisitorilor este că au maghiarizat școlile ortodoxe și bisericile de sub ordinele lor. Firește, gazeta iredentistă e foc și pară că se poate sancționa cineva 'n Ungaria pentru asemenea vină.

Excrocovici s'a mbolnăvit de inimă rea și de nervi

Luni s'a judecat la judecătoria polițienească din Senteș acțiunea de contravenție pornită în contra lui Ștefan Nemeth pentru că s'a dat ba episcop, ba mitropolit.

Erau două acțiuni în contra lui. Una pornită de un credincios, pentru că s'a iscălit sub nota din religie a băiatului de școală primară al reclamantului: „Ștefan, episcop ortodox“. A doua era pornită din oficiu, pentru că s'a semnat pe unele adrese ba episcop, ba mitropolit.

Excrocovici nu s'a prezentat la judecată, ci și-a trimis avocatul cu un certificat medical, arătând că-i grav bolnav de nervi, și are nevoie de o cură mai îndelungată la vr'un sanator.

Procesul nu s'a mai desbătut deci, amânându-se sine die.

Presă evreiască despre cariera lui Ștefan Nemeth

Numita „Magyarság“ mai este însă foc și pară și pe alții. Și anume: pe presa liberală, — a decă, pe românește: pe presa evreiască, pentru că după o lăsare până aci pe „Magyarság“ să lupte singură pe chestia bisericii ortodoxe, acum sare și ea în horă, și anume ca să-și bată joc de matadorii ungurizării.

Ne-am îndreptat deci cu o legitimă curiozitate spre ziarul „liberal“, ca să vedem, „cum își bat joc de cele mai sfinte lucruri maghiare“.

Rețin pentru astăzi (păstrându-i stilul de calfă de prăvălie) ceea ce scrie dela Senteș o asemenea gazetă „liberală“ budapestană, „Magyar Hirlap“ (nr. din 17 crt.)

„Ștefan Nemeth — spune numita gazetă — e o figură interesantă a Senteșului, venită aici de trei ani de zile. Nemeth voise într-o vreme să meargă ca preot catolic, în America, și a și trecut la legea catolică, dar când i s'a dat însărcinarea să meargă în America ca preot catolic, a anunțat că s'a răzgândit între timp, și a revenit la sânul bisericii ortodoxe“. (Se vede cât de colo că „Magyar Hirlap“ e gazetă liberală, adică evreiască. De-aceia o cam incurcă. Fiindcă adevărul e, că Nemeth a trecut dela catolici la ortodocși din

pricina evreicii sale, s'a făcut apoi preot ortodox pentru America, a încasat pașaportul și banii respectivi, apoi a făcut pe prostul și-a șters-o până la Senteș. — Nota noastră).

„A plecat din Ungaria, — spune mai departe „M. H.“ — și s'a înapoiat acum 4 ani. Unde a fost timp de un an și ce a făcut, — n'o știe nimeni; ultimii trei ani i-a petrecut însă la Senteș, unde credincioșii ortodocși l-au primit cu bucurie ca preot al lor pe Nemeth, care a pregătit liturghia maghiară ortodoxă și făcea slujbe ungurești în biserica ortodoxă din Senteș. (Nota noastră: parohia aceasta a fost până la războiul mondial românească, cu slujbă românească și cu preoți români, între cari amintim pe fostul protopop de Șiria Leucăția, pe păr. Seculin etc.).

„Tot scopul îi era s'ajungă vladică. Acțiunea aceasta n'a dus însă la rezultat. A convocat deci în Martie un sinod la Senteș, fără autorizația ministerului de culte. Poliția din Senteș l-a și anunțat atunci pe Nemeth [zau așa? — nota noastră], că nu vor putea ținea sinodul. Totuși Nemeth și-a țiu-

Se caută un practicant finar. Informațiuni la Administrația ziarului Ecol

Serisori din Ungaria

nut sinodul lângă ușa închisă a bisericii (???) și s'a proclamat episcop“.

Tunsa lelegunsu, Căinii după dănsu

„După sinodul clandestin dela Senteș, Nemeth s'a dus la Ierusalim (de Constantinopol și Antiohia „Magyar Hirlap“ nu vrea să știe nimic, — n. n.), iar când s'a întors acasă, s'a prezentat pe ulițele orașului de pustă într-o fantastică pompă vladicească. Avea pe cap o șapcă violetă de episcop, la gât îi atârna o cruce uriașă, reverenda cu brâu violet îi era cusută pe de margini cu șnur de aur, într-o mână avea mătâni, iar pe deget îi strălucea un uriaș inel de arhipăstor. Nemeth și-a anunțat credincioșii că patriarhul de Ierusalim (???) l-a numit mitropolit al noii biserici ortodoxe din Ungaria. Pentru așa ceva îi lipsea însă recunoașterea juridică maghiară.

Activitatea episcopescă a Excrococului Nemeth

„Ca episcop, Ștefan Nemeth împărțea confidenților săi laici sau din cler titluri, și punea pe preoți să-i sărute mâna.

Toate acestea n'au putut însă opri (sic!) ca autoritățile civile să ia măsuri în contra auto-făcutului episcop dela Senteș.

Un credincios l-a denunțat pentru uzurpare de titlu, iar altul pentru că a folosit pentru sine, fără autorizarea comitetului parohial, banii bisericii.“

Sfârșitul Maurului

„Magyar Hirlap“ relatează în continuare despre judecata de Luni dela poliția din Senteș, spunând că fostul viitor episcop-mitropolit a trimis prin avocatul său un certificat, dovadă că i s'a învins boala de inimă contractată în timpul războiului, și că-l mai neliniștește și-o criză de nervi.

Ziarul evreiesc încheie arătând, că P. S. Sa Excrocovici „a dispărut Duminecă din Senteș, și nimeni nu știe unde a plecat. Probabil s'a dus pe furis la Budapesta, dar se poate de asemenea să se fi dus la vr'un sanator din străinătate, ca să aștepte acolo o nouă 'ntorsătură a chestiei sale“.

D. Dinu Brătianu va vizita Timișoara

București, 20. — D. Constantin Brătianu, șeful partidului liberal, și-a anunțat vizita în capitala Banatului pentru 29 Iulie, când urmează să participe la statul ardelean și hănațean al parlamentarilor liberali, precum și la o importantă conferință cu primarii și prefecții din județele Arad, Caraș, Bihor, Hunedoara, Severin și Timiș-Torontal.

Nenorocirea dela Cernăuți

— 100 de răniți și 25 morți —

Joi, în localitate, a avut loc pe stadionul sportiv „Maçabi“ impozantul concert al celor 700 instrumentiști militari de sub conducerea d-lui locot. col. Egizio Massini, cunoscutul dirijor dela Opera Română din București.

Au luat parte la concert peste 20 mii persoane. Stadionul devenise cu totul neîncăpător. Imbulzeala era imensă, fiecare din spectatori căutându-și un loc cât mai bun. Cu câteva minute înainte de începere, stadionul nu era decât o mare de capete în frământare. La orele 9.30, o tribună încărcată peste măsură de ama-

torii atrași în formidabil număr de acest concert, s'a prăbușit, brusc. Din înălțime, au căzut, în invălmășeală, acoperite de sfărâmaturi, câteva sute de persoane. Panica a fost indescriptibilă.

Imediat au sosit la locul nenorocirii mai multe ambulante ale salvării, care au transportat la spitalul central din localitate pe 25 dintre cei răniți foarte grav. Restul celor răniți, scăpați cu leziuni mai ușoare, au fost transportați la domiciliul și lăsați în îngrijirea familiilor.

Autoritățile au deschis o anchetă.

D. mareșal Averescu scontează lichidarea regimului în toamnă

D. mareșal Averescu pleacă azi, Vineri, la Kissingen, pentru a-și face obișnuita cură.

Campania electorală deschisă prin congresul dela Brașov, unde președintele partidului popular a început lupta de răsturnare a actualului regim și a schițat programul pentru care înțelege să militeze, este urmată de intruniri restrânse în întreaga țară.

D. mareșal Averescu, de data aceasta, va rămâne foarte puțin la Kissingen.

La sfârșitul lunii August d-sa se va întoarce în țară,

când va prezida o ședință la care sunt convocați toți fruntașii partidului.

Aceasta în vederea unei campanii mai intense, pentru a pregăti succesiunea la guvern.

Președintele partidului popular crede că evenimentele se vor precipita în decursul acestei luni, scontând astfel lichidarea regimului pentru la toamnă.

Se va vedea întrucât prezidiunile d-lui mareșal Averescu se vor realiza.

Informațiuni

ABONAMENTE :

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

Data parastasului ce se va oficia la Curtea de Argeș pentru pomenirea Regelui Ferdinand I, s'a fixat la 28 Iulie c.

La ministerul de industrie și comerț s'a ținut ieri o nouă constatare la care au participat d-nii ministru Teodorescu, prof. Brancovici și E. Marian, privitor la regimul compensațiilor, astfel ca acestea să se poată face cu toate țările, iar termenul autorizațiilor date să fie prelungit după 1 August.

Suveranul a semnat decretul de aprobare a programelor analitice pentru învățământul secundar, întocmite în conformitate cu noua lege a acestui învățământ.

Programele vor fi tipărite zilele acestea și expediate școlilor.

Un fapt curios s'a petrecut ieri în apropiere de Sofia.

O femeie care mergea cu un copil în brațe pe câmp, a fost surprinsă de furtună. Ea s'a adăpostit sub un pom, care a fost lovit de trăsnet.

Cadavrul carbonizat al femeii a fost găsit de niște trecători, cari au rămas surprinși că au constatat că copilul era viu în brațele mamei lui moarte.

Secția Stroiescu a tribunalului din Arad a început astăzi judecarea procesului lui Iuliu Kovács, unul dintre cei mai periculoși ce l-a cunoscut în anii din urmă Aradul. Numitul are la activ vreo zece spargerii, săvârșite astă iarnă la negustori și industriași din Arad.

Ministrul nostru la Viena, d. Caius Brediceanu, a suferit ieri lângă Karlsbad un accident de automobil, și a fost transportat în stare gravă la un sanator.

În cursul unei percheziții în localitatea Schwechat, lângă Viena, jandarmii au descoperit un mare depozit de muniții aparținând național-socialiștilor. Continuând cercetările, au dat peste un adevărat arsenal de arme.

S'au făcut numeroase arestări.

In sfârșit!

(Urmare din pag. 1-a).

din slujbe pe drumuri, sunt mult decât ofensatoare.

În loc să se ocupe cu asemenea cotoisme, d. Zima mai bine ni-ar spune: câți ani a lăsat să treacă guvernul maghiar dela încorporarea din 1867 a Ardealului la Ungaria, până să aducă cele îndeobște știute dispoziții pentru excluderea din slujbă celor ce nu știau la perfecție ungurește? 15 și 16 ani, ca România? Câți ani sunt dela 1867 până la 1869 sau 1870, domnule Zima?

D. Filipescu împotriva dictaturei

București. — La ședința comitetului de direcție al partidului conservator, d. Grigore Filipescu a făcut un expozitiv prin care s'a pronunțat împotriva modificării constituției a aventurilor dictatoriale.

Cețiți și răspândiți

„ECOL“